

Consell General de les Valls

Acta Núm. 1/1992

Sessió Ordinària del dia 30 de gener de 1992

El dia 30 de gener de 1992, dijous, es reuneix a la Casa de la Vall el M.I. Consell General de les Valls, en Sessió Ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea, i amb l'ordre del dia següent:

Punt únic:

Examen i aprovació, si escau, pel procediment de lectura única, de la Proposició de llei de Mesures Urgents de Caràcter Pressupostari.

Sota la presidència dels M.I. Srs. Albert Gelabert Grau i Josep Casal Puigcernal, Síndic General i Sub-Síndic General, respectivament, assisteixen els membres següents:

Per Canillo	Els M.I. Srs. Climent Palmitjavila Torres, Antoni Casal Mandicó, Jordi Font Cabanes i Miquel Casal Casal.
Per Encamp	Els M.I. Srs. Roc Rossell Dolcet, Jordi Mas Torres, Isidre Torres Pons i Enric Pujal Areny.
Per Ordino	Els M.I. Srs. Joan Naudi Ambatlle, Enric Dolsa Font, Joan Martínez Benazet i Josep Ma. Armengol Adellach.
Per La Massana	Els M.I. Srs. Francesc Grau Esplandiu, Josep Garrallà Rossell, Josep Ma. Rossell Pons i Xavier Montané Esplandiu.
Per Andorra la Vella	Els M.I. Srs. Jordi Farràs Forné, Antoni Armengol Vila, Robert Cassany Vila i Josep Anton Ribes Roca.
Per Sant Julià de Lòria	Els M.I. Srs. Joan Jordi Areny, Josep Cases Baró, Albert Pintat Santolària i Joan Obiols Camillo.
Per Escaldes-Engordany	Els M.I. Srs. Miquel Aleix Areny, Marcel.lí Albós Riba, Ramon Canut Bové i Xavier Espot Miró.

Assisteix, també, el M.I. Sr. Oscar Ribas Reig, Cap de Govern, acompanyat dels M.I. Srs. Jaume Bartumeu Cassany, Guillem Benazet Riba, Josep Casal Casal, Agustí Font González, Josep Dalleres Codina i Antoni Armengol Aleix, Consellers Executius.

Després de l'oració, el M.I. Sr. Síndic General procedeix a comprovar els membres assistents a la reunió i declara oberta la sessió. Són les quatre de la tarda.

Seguidament el M.I. Sr. Síndic General fa donar lectura a l'ordre del dia.

Punt únic: Examen i aprovació, si escau, pel procediment de lectura única, de la Proposició de llei de Mesures Urgents de Caràcter Pressupostari.

El M.I. Sr. Síndic General fa donar lectura a la Proposició de llei (Reg. Núm. 37-A)

El M.I. Sr. Joan Martínez, en nom dels dotze Consellers que integren la minoria, dóna lectura al manifest següent:

“En data 7 de novembre de 1991 el Consell General va rebutjar la moció de censura plantejada contra el Cap de Govern pel grup parlamentari de la majoria.

En el decurs de la mateixa sessió del Consell, una volta fou desestimada la moció, s'adoptà per assentiment una Proposta, recolzada per ambdós grups parlamentaris, de consensuar una eina pressupostària fins assolir la Constitució, la primavera del 1992.

Nomenats els negociadors d'ambdues parts, s'iniciaren les reunions amb la finalitat única i exclusiva d'establir un acord pressupostari que fes possible la cohabitació fins a la Constitució.

El passat dia 30 de desembre de 1991 el grup parlamentari d'oposició al Govern va manifestar, mitjançant una declaració del Conseller General Sr. Josep CASES, que:

- desestimaven l'adopció de l'eina pressupostària que s'havia negociat les darreres setmanes;
- proposaven la formació d'un govern de coalició nacional i composició paritària, que havia de comportar el canvi del Cap de Govern;
- exigien una resposta immediata per part del candidat que proposaven, l'actual Conseller de Finances;

En contraposició a aquesta actitud negativa, nosaltres volem recordar que, mantenint el nostre compromís públic fixat en la declaració del 15 d'octubre del 1991, vàrem reincorporar-nos al treball en les Comissions Legislatives.

També vàrem proposar el consens el dia 7 de novembre i coherents amb aquella proposta hem mantingut fins al final una actitud flexible i de diàleg en la negociació encetada.

Així doncs en data 14 de gener de 1992 vam presentar a Sindicatura la Proposició de llei de Mesures Urgents de Caràcter Pressupostari que avui debat aquesta M.I. Assemblea.

Aquesta Proposició de llei recull l'essencial de l'acord al que havien arribat ja els tres negociadors abans esmentats, durant el mes de desembre de l'any passat. Es tracta d'unes mesures que s'adrecen vers tres objectius:

Primer.- Assegurar el funcionament normal de l'Administració General.

Segon.- Permetre que l'Estat pugui dur a terme les inversions indispensables en obres públiques i d'infraestructura com són:

- nous edificis escolars
- estacions depuradores
- escorxador
- forn incinerador d'escombraries
- túnel d'Envalira.

Tercer.- Alliberar bona part de les entitats esportives del país de la dramàtica situació deficitària que pateixen en no disposar de subvencions adients.

Aquesta Proposició de llei entra perfectament en l'àmbit de la iniciativa legislativa que correspon als membres del Consell General d'acord amb el que disposa l'article 62, apartat 1, del Reglament d'aquesta Cambra. S'ha dit que si l'article 63 del mateix Reglament estableix, en el seu apartat 1, que "... la iniciativa del Projecte de Llei del Pressupost General correspon exclusivament al Consell Executiu", no als Consellers Generals".

Evidentment coneixem aquesta disposició i no solament la respectem sinó que la compartim.

Tanmateix convé precisar que, tal com es diu a l'Exposició de Motius de la nostra Proposició de llei, el país es troba davant una situació d'urgència, que requereix mesures excepcionals.

Entenem que la nostra Proposició de llei és absolutament regular per quant:

- 1) no és un Pressupost General sinó que planteja unes mesures urgents davant l'excepcional situació derivada de la negativa de la majoria del Consell General, durant l'any passat, de donar al país un Pressupost General;
- 2) recull l'acord adoptat per assentiment el dia 7 de novembre per aquesta M.I. Assemblea de negociar i presentar una eina pressupostària que permetés arribar a la promulgació de la Constitució, en el primer semestre d'enguany, sense nous enfrontaments entre la majoria i la minoria parlamentàries.

Finalment recordem també que el dia 22 de novembre de 1991 i en el marc de la negociació d'una eina pressupostària els Consellers Generals Roc ROSSELL i Josep CASES i el Conseller de Finances van comparèixer davant els representants dels Coprínceps a la Comissió Tripartida encarregada d'elaborar el futur text constitucional andorrà, manifestant la voluntat comuna, conjunta, d'assolir un acord de cohabitació mitjançant l'adopció d'una eina pressupostària, amb l'objectiu superior, d'interès nacional, d'aconseguir quan abans l'adopció de la Constitució.

Així doncs és en la línia del reforçament del consens constitucional que el nostre grup parlamentari demana al Consell General que vulgui adoptar, amb les esmenes que es considerin necessàries, aquestes mesures urgents de caràcter pressupostari que permetin el funcionament normal de l'Administració General."

El M.I. Sr. Joan Jordi, en nom dels setze membres de la majoria, efectua la declaració següent:

"Davant la Proposició de llei de Mesures Urgents de Caràcter Pressupostari que s'ha presentat, els Consellers Generals que formulem la present declaració, hem de manifestar, després d'un examen aprofundit i seré tant d'aquest Projecte com de la situació

global actual del nostre País, d'acord amb la nostra responsabilitat i les nostres conviccions polítiques, que no podem aprovar-lo en atenció a les consideracions jurídiques, pressupostàries i sobretot per les motivacions polítiques que segueixen i que presentem a la reflexió de tots els components d'aquesta Cambra Parlamentària, en un nou intent i amb la renovada esperança d'altres ocasions, d'establir de manera definitiva, una alternativa que permeti assentar les bases d'una solució pràctica i acceptable.

ASPECTE JURIDIC: Apareix en primer lloc un aspecte legal i formal que és important. Els Parlaments s'han de subjectar a les Lleis i als procediments que ells mateixos han dictat. Alterar aquesta norma és el mateix que atemptar als requisits més bàsics del joc democràtic. L'article 63 del vigent Reglament del Consell General estableix que la iniciativa del Projecte de llei del Pressupost General correspon exclusivament al Consell Executiu.

El Projecte que avui se'ns presenta, no reuneix aquesta condició. Està formulat per 12 membres d'aquesta Assemblea, el que contradiu aquella disposició del Reglament del Consell General. Si hagués existit la mínima possibilitat legal autoritzant la iniciativa pressupostària des de les Comissions legislatives, ja fa dies que el nostre grup ho hauria fet.

Si es vol pretendre que aquest Projecte..."

En aquest moment de la lectura es profereixen crits i xiulets per part del públic assistent a la sessió.

El M.I. Sr. Síndic General recorda al públic assistent que no es permet cap manifestació d'aprovació o de desaprovació davant l'opinió de qualsevol Conseller General i diu que, per tant, si es torna a produir un fet com el que s'acaba de produir, suspèn la sessió, es desallotjarà la sala i es continuarà a porta tancada. Prega al públic que s'abstingui d'efectuar aquestes manifestacions pel bé de tots i perquè es pugui continuar.

Es reproduïxen els crits i xiulets per part del públic.

El M.I. Sr. Síndic General diu que ha fet la segona advertència, que no pensa fer-ne una tercera, i que a la pròxima manifestació per part del públic, suspèn la sessió i es continuarà a porta tancada.

En reproduir-se els crits i xiulets per part del públic, el M.I. Sr. Síndic General suspèn la sessió. Són dos quarts de cinc de la tarda.

A les cinc de la tarda es reprèn la sessió. El M.I. Sr. Síndic General fa donar lectura a un acord que la Comissió Permanent ha pres durant aquesta suspensió. L'acord diu:

"La Comissió Permanent s'ha reunit per analitzar els aldarulls que s'han produït a la Sala de Sessions del M.I. Consell General en el decurs de la present sessió.

És molt conscient de la tensió existent, produïda per la legítima preocupació dels ciutadans en relació a la situació política que viu el Principat i, per això, ha acordat, per unanimitat:

Primer: continuar la celebració de la present sessió, tot i fent constar que, per l'interès que representa per al futur d'Andorra i dels seus habitants, desitja que pugui desenvolupar-se dins del clima de tranquil·litat necessari,

Segon: manifesta el seu desig que els ciutadans puguin participar en directe d'aquest debat i, a tal efecte, prega a tots els assistents que vulguin comportar-se amb la correcció que el respecte a la Institució mereix i s'abstinguin d'efectuar manifestacions d'aprovació o de desaprovació respecte a les intervencions dels Consellers Generals,

Tercer: en el cas que el debat polític no pugui desenvolupar-se amb el clima de serenitat necessari, es suspèn la sessió fins a una nova convocatòria.”

Acabada la lectura, el M.I. Sr. Síndic General dóna la paraula al M.I. Sr. Joan Jordi, el qual continua la seva declaració, en els termes següents:

“El Projecte que avui se'ns presenta, no reuneix aquesta condició. Està formulat per dotze membres d'aquesta Assemblea, el que contradiu aquella disposició del Reglament del Consell General. Si hagués existit la mínima possibilitat legal autoritzant la iniciativa pressupostària des de les Comissions legislatives, ja fa dies que el nostre grup ho hauria fet.

Si es vol pretendre que aquest Projecte de Pressupost és una Proposició de llei, segons l'article 68, tampoc es manté el procediment vigent per no existir la preceptiva intervenció de la Comissió legislativa corresponent i el tràmit d'esmenes.

No es tracta d'ésser excessivament rigorosos amb el procediment, sinó de complir allò que disposa l'ordenament jurídic vigent, del que tots plegats en aquesta Cambra n'hem de donar compliment.

ASPECTE PRESSUPOSTARI: Una informació fonamental i que no s'entén es vulgui silenciar és conèixer l'import de l'endeutament actual. D'acord amb les dades al nostre abast i segons l'auditoria de l'exercici pressupostari 1990, aquest deute s'eleva a 16.576 milions de pessetes. Una segona consideració, als nostres ulls també fonamental, és que en l'absència d'un pressupost votat pel Parlament és deure ineludible del Govern restringir la despesa i situar-la a l'estricta mateix nivell del darrer exercici, és a dir, al nivell de despesa de l'any 1990. El Govern no ha acceptat aquest constrenyiment i ha anat molt més enllà del que li era autoritzat.

La tercera consideració fa referència a la transferència de recursos financers als Hbles. Comuns votat per aquesta Cambra el passat desembre, que per cert, encara no s'ha realitzat, i que només té sentit si comporta una reestructuració i racionalització de l'Administració Pública, de forma que el Govern ha de replantejar la seva organització administrativa a la llum d'aquest canvi tant important.

En aquest Projecte de Mesures Pressupostàries, se'ns diu que el seu model d'administració exigeix per a funcionar durant sis mesos la increïble suma de 7.901 milions de pessetes.

CONSIDERACIONS POLITIQUES: Hi han, a més de les que s'acaben d'enumerar, causes d'ordre polític. En una primera constatació s'ha d'indicar que, la coherència en els postulats de la nostra concepció política no ens permet aprovar un instrument per a una acció política que no és la nostra. I el Govern minoritari actual no té ni tindrà la nostra confiança.

Evidentment, però, hi han raons encara més determinants, més transcendents davant del panorama polític actual. La crisi és profunda i significa -no cal dissimular-ho- un xoc frontal entre dues formes de veure i administrar el País. Institucionalment, avui per

avui, el Poble Andorrà està representat pel Consell General i aquest delega la seva representació executiva en el Govern. Arreu, en cas de crisi greu, és sempre l'executiu, qui realitza la seva funció de "fusible", de manera a preservar la legalitat i superior responsabilitat de la Cambra parlamentària. Ara, voler capgirar aquest mecanisme és quelcom insòlit, i contrari a tota norma parlamentària. Enlloc del món occidental es pot silenciar una majoria democràtica.

En el seu dia, en el decurs del debat de la moció de censura contra el Cap de Govern, que va recollir el vot majoritari de la Cambra, es va proposar la celebració d'eleccions anticipades, juntament amb les comunals. Al grup dels dotze, aquesta solució no els va convenir i va deixar passar l'ocasió. Ara, aquest grup ha d'admetre i exercir la seva responsabilitat com a conseqüència d'una tant ben reeixida crisi institucional.

Només tenim un únic punt de consens emmarcat pel tema constitucional. Tots hem arribat a la conclusió que la gravetat dels problemes actuals requereixen un tractament global, que avui en dia es diu CONSTITUCIÓ. Aquest és, de moment, l'únic punt de coincidència amb el grup dels dotze.

En el demés, en la manera de veure com i de quina manera s'ha de respondre a la munió de preguntes que els nostres respectius electors ens fan davant la gravetat i transcendència dels reptes que el País ha de superar, no s'arriba a trobar la necessària i mínima sintonia en el si d'aquesta Cambra. A tall d'exemple, i com a constatació de la fallida del sistema, el seu Projecte d'Habitatges Socials de la "Borda de Sales" s'oposa al nostre Projecte de Fons Nacional de l'Habitatge i resultem, ambdós, incapaços de fer-ne la síntesi. En altre sentit, no es volen adonar del greu perill que representa l'actual política de constant creixement de la despesa de funcionament que comporta i comportarà conseqüències molt greus sobre l'economia i la capacitat d'Andorra de competir en un entorn hostil.

No farem el joc dels qui volen ensorrar Andorra sota una llosa de reglaments i burocratitzacions improductives, ens mantindrem en la nostra línia de preservar tots els fonaments de les llibertats reals del País. Un País obert, tolerant, acollidor i sense por al futur.

Afirmem que la política del Govern no és la nostra perquè l'Estat de dret parlamentari, democràtic i social no ha d'ésser feixuc, car ni paralitzador. Perquè Andorra funcioni i superi els nombrosos obstacles que ens barren el pas per entrar amb bon peu al segle XXI, a més de la CONSTITUCIÓ cal paral·lelament dissenyar un model d'Estat Andorrà que sintonitzi amb l'essència del País.

Ens cal un marc institucional com la CONSTITUCIÓ. Això, però, és un mitjà, no és l'objectiu. Simultàniament i amb la mateixa energia i tenacitat, el País exigeix una política intel·ligent que garanteixi LA VIABILITAT ECONOMICA del nou Estat Andorrà, i doni als seus habitants el gust del treball, les ganes de competir i la il·lusió de superar els sempre renovats reptes que Europa ens aporta.

Naturalment, es requereix, com a condicions complementàries, alhora estabilitat en els òrgans polítics i cohesió de la matriu social, laboral i cívica.

Les nostres diferències polítiques s'han de poder dirimir democràticament sense tanta estridència, gesticulació, així com fugir de l'apologia de la manipulació en mitjans de comunicació. La institució superior del Consell General ens ho agrairà.

No creiem bo per ningú que continui la seva propaganda en fer-nos aparèixer com els que bloquegem la modernització. No ens impressionem i continuarem defensant les nostres conviccions.

Ens xoca la intensa i agressiva exigència que el Grup dels dotze utilitza, i es demana a l'Administració Central uns diners que no té ni disposa de mitjans a l'abast per obtenir-los. Estem en fallida i la població del País ho ha de saber, no s'ha de dissimular-ho. Entenem com a nostre primer deure garantir la viabilitat econòmica del País, amb una Administració Central que complimenti amb eficàcia l'administració comunal i tot amb les mínimes intervencions de la vida quotidiana en cadascú.

Com a grup parlamentari mantenim el nostre compromís perquè sigui preservada la singularitat fiscal i financera del Principat i ens oposem frontalment o sense cap mena de recança a abonar i afavorir un model d'administració que per funcionar durant només sis mesos requereix 7.901 milions de pessetes, és a dir, 1.316 milions de pessetes mensuals. No oblidem que els ingressos de la duana del passat novembre han estat de 829 milions.

En aquesta línia, no contin amb nosaltres. Certament i ineluctablement s'haurà de demanar ben aviat als ciutadans sacrificis financers pagant impostos importants. És el deure dels elegits explicar el com i el perquè, i així ho farem. Prèviament, però, s'ha de realitzar una política valenta de racionalització i modernització administrativa, i una immediata moratòria en el creixement, tan del funcionariat com de la despesa improductiva. L'austeritat ha d'ésser de rigor. En aquesta tasca hi podem anar com fins ara en ordre dispersat o, com demana el seny i el sentit comú, agrupant esforços en un ampli consens per disminuir els impactes negatius i les ruptures de convivència.

Per acabar, i amb esperit constructiu, proposem dues solucions: la primera, que es pot classificar de mínim nivell d'acord, consistiria en abandonar el rigor dels textos jurídics, manifestament inadaptats a la complicada situació actual que mai havien previst els que redactaran i aprovaren el Reglament del Consell i la Llei General de Finances. En una actitud de tornar vers la potestat sobirana del Consell General i, en una interpretació pràctica, s'emprés el procediment utilitzat ja en la transferència als Honorables Comuns o la solució al pressupost de l'ORTA per a l'exercici 92. Proposem que el Govern accepti la seva condició d'Executiu sense majoria parlamentària i que adapti el seu nivell de vida a la greu situació financera actual. És a dir, que les despeses de funcionament quedin congelades al nivell de 1990 i que representa un volum total de 7.675 milions de pessetes i, deduint-hi les competències transferides als Honorables Comuns, hauria de permetre subsistir en un marc d'obligada austeritat. Recordem aquí, que la despesa de funcionament de l'any 89 era de 6.052 milions de pessetes i que ja havia escandalitzat a més d'un Conseller General.

En casos concrets, en què aquesta limitació sigui manifestament insuficient, demanem que s'organitzin debats parlamentaris sobre cada tema concret: política educativa, problemàtica d'habitatges, entitats esportives, obres d'infraestructura inaplaçables, etc.

Aquests Debats es veurien acompanyats d'una Proposta de Crèdit Extraordinari, amb la consegüent votació.

L'altra sortida, la bona, la que el País exigeix, l'única que a la vista de la satisfacció que es constata en certs ambients on forces centrifugues volen trencar la nostra estabilitat política i la convivència cívica, és certament la creació d'un nou Govern.

Un GOVERN de COALICIÓ paritari i representatiu, presidit per la personalitat que proposi el grup dels dotze i constituït per andorrans de seny i reconegut patriotisme, que siguin capaços de formar un Govern provisional de síntesi i concòrdia. En aquest eventual nou executiu ningú de nosaltres, és a dir dels setze parlamentaris, aspirem a ocupar cap cadira.

Andorra no ha de perdre els seus signes d'identitat; ha d'adaptar les seves estructures per evolucionar i progressar el que no equival a buidar-se de contingut ni a inclinar-se davant determinats interessos. L'Andorra del demà no ha d'oblidar els seus orígens, aspecte que no impedeix, en absolut, aquella modernització. Tots els països, especialment els petits, tenen les seves peculiaritats, els seus trets definitoris, aquells aspectes inherents sense els quals no seríem el que som.

Aquest és el repte decisiu que tenim tots els components d'aquesta Cambra, d'aquest Consell General, hereu del Consell de la Terra, i ben aviat futur Parlament absolutament sobirà. En la projecció de futur, no s'ha de perdre la memòria.

La nostra és una voluntat política constructiva, d'un consens obertament i reiteradament ofert sense cap reserva ni "arrière-pensée". Davant el testimoni del públic que avui ens acompanya, expressem per darrera vegada, el nostre oferiment d'un govern de coalició, amb la representació i participació de les dues tendències de la Cambra. Si no s'avança, si no es supera l'actual crisi, no podrà carregar-se a la nostra responsabilitat sinó a la dels que s'obstinen en un interès exclusivista de confrontació i bloqueig. Una vegada per totes, ha de ser admès que la nostra societat és plural i tolerant, i que precisa de tots nosaltres un esforç comú i generós.

VOSTES TENEN LA PARAULA."

El M.I. Sr. Cap de Govern manifesta:

"Em permeto prendre la paraula per al.lusions. Deixaré al Govern el que ha manifestat el Sr. Joan Jordi sobre política general; penso que són motius d'altres Consells, ha estat motiu del Consell del vot de censura. Però s'ha al.ludit aquí a coses concretes que fan objecte de l'Ordre del Dia d'avui, que és el debat d'un Projecte de Mesures Urgents de tipus econòmic per arribar a un consens. S'han dit algunes coses que pensem, des del punt de vista del Govern, que són errònies i llavors, en nom del Govern, cedeixo la paraula al Conseller de Finances."

El M.I. Sr. Jaume Bartumeu intervé en els termes següents:

"Aquesta intervenció es vol limitar a rebatre tot el que d'incorrecte i d'absolutament injustificat i gens recolzat amb les xifres reals, s'ha dit en la manifestació que acaba de fer el Conseller General Joan Jordi, pel que fa a l'actuació o a la gestió del Pressupost que ha dut a terme el Govern durant l'exercici 1991, durant el qual, em permeto recordar-ho, el Govern va presentar dos projectes de pressupost que no foren aprovats malgrat que, al nostre entendre, la Llei de Finances Públiques exigia que fossin adoptats pel Consell General, amb les esmenes que convingués, però calia adoptar un pressupost.

En tot cas a final d'any el Govern ha procedit amb tota legalitat a consolidar la situació pressupostària que es deriva de l'aplicació de la Llei de Finances Públiques i que es descompon de la següent manera:

1- Les dotzenes parts de funcionament de l'exercici 90, tal com permet la Llei de Finances Públiques.

2- Els crèdits d'inversió per despeses plurianys activats per dos Decrets del Cap de Govern, aprovats en Consell Executiu a proposta del Conseller de Serveis Públics. Tot, també, en estricta aplicació de la Llei de Finances Públiques.

3- S'han fet també despeses d'inversió derivades d'un crèdit extraordinari votat per aquesta M.I. Assemblea. En definitiva el conjunt de despeses que han estat pressupostades legalment per a l'any 91, en aplicació del que acabo de dir, eren de 21.986 milions de pessetes, de les quals el Govern n'ha compromès 17.204 milions, quantitat que representa un 78%. És a dir, que encara no hem gastat un 22% del que podíem haver gastat amb tota legalitat.

Aquestes despeses, com és sabut, es distribueixen en dos grups:

A- Despeses de funcionament, que són les que es deriven de les dotzenes parts -article 17 apartat 1 de la Llei General de Finances Públiques-. En aquest capítol, sense entrar en grans disquisicions sobre el que s'hi comprèn, teníem una disponibilitat pressupostària global de 10.003 milions de pessetes. N'hem liquidat per un import de 8.566 milions de pessetes -això representa un 85,6%-, és a dir, no solament no ens hem traspasat, com pretenia la intervenció anterior del Conseller Joan Jordi, dels límits legals sinó que ens podíem haver gastat un 14,4% més del que realment ens hem gastat.

B- Les despeses d'inversió. El Govern disposava d'un total pressupostat per a l'any 91, amb els plurianys activats segons l'article 17.2 de la Llei General de les Finances Públiques de 11.983 milions. N'hem compromès per un import de 5.794 milions. Els ingressos recaptats han estat de 12.851 milions de pessetes, hem superat la xifra pressupostada per a l'any 90 que era de 12.042 milions de pessetes. Això representa un 6,7% d'increment i aquest increment ha estat doncs de 811 milions de pessetes.

Unicament ens hem excedit en les despeses de personal que estaven pressupostades en un import de 2.634 milions i que s'han liquidat per un import de 2.792 milions, un excés del 6%. Aquest excés, Sr. Jordi, també l'hem assumit amb tota legalitat perquè hi estem autoritzats per la Llei de Pressupost de l'any 1990 votada per aquest Consell General. L'article 3r apartat c d'aquesta Llei diu clarament que "d'acord amb la Llei General de Finances Públiques tenen el caràcter d'ampliables fins a una suma igual a les obligacions que calgui comprometre, previ compliment de les normes vigents, els crèdits següents: ... apartat c) El pagament de les remuneracions de personal".

Per tant, en aplicació de l'article 19.2 de la Llei de Finances Públiques i tenint en compte l'increment dels ingressos recaptats esmentats anteriorment -fins i tot amb les despeses de personal, que he d'entendre que vostès no aproven (l'augment ben entès del 6%) doncs, fins i tot amb això estem en tota legalitat. Aquesta és la veritat i no el que diguin auditories orientades políticament."

El M.I. Sr. Robert Cassany diu:

“He escoltat aquí amb molta atenció el discurs del Sr. Joan Jordi. En algunes coses estic d'acord amb ell perquè realment el País està en uns moments difícils, i no solament políticament. No entraré a fer el trist historial dels esdeveniments que han conduït al punt en què estem avui, perquè tothom ho sap.

El que sí faré és un petit resum per tal d'indicar quin ha estat el fil conductor i l'actuació d'aquesta majoria parlamentària durant aquest últim any.

El Govern i la Minoria Parlamentària han proposat diversos pactes amb la Majoria. El primer fou amb el Cap de Govern; el segon, Minoria i Majoria; i el tercer ha estat ara, després del fracàs de la moció de censura, quan ens van comprometre aquí, al Consell General, a negociar una Llei de Mesures Urgents fins arribar al Referèndum de la Constitució.

Per què han fracassat tots aquests intents de consens? Per què la majoria ha introduït sempre -a última hora- exigències i elements inacceptables per una de les parts, denotant així una manca de voluntat d'arribar a una entesa? L'única preocupació d'aquesta Majoria, i ho està demostrant encara avui, ha estat d'enderrocar el Govern. El nostre Govern, crec jo, és legal, alguns de vosaltres el vàreu votar, si us en recordeu. La legalitat fixa 19 vots perquè prosperi la moció de censura, tot altre mètode per fer-lo fora no diré que és il.legal però almenys perjudica al País.

La Majoria parla d'il.legalitat. La història d'aquests dos anys de legislatura és un continu exemple de violació d'aquesta legalitat per part dels membres que la componen. Violacions disfressades amb interpretacions tendencioses i partidistes del Reglament del Consell General.

La no aplicació de la Llei de Finances, de la que es parla avui, rebutjant dos pressupostos en la seva totalitat, sense entrar en la seva discussió, negant així tot debat parlamentari, essència mateix de la democràcia. Avui, aquesta Majoria pretén respectar la Llei de Finances.

No és igualment il.legal proposar la proposta de pacte que es va fer de confeccionar un Pressupost per a sis mesos i fins i tot se'n va parlar als representants dels Coprínceps al si de la Tripartida?

Els de la Majoria només sou legals quan us convé; interpreteu la llei només en el sentit que us convé i quan us interessa.

Recordaré una frase que sempre diem aquí: el Consell General és sobirà. Penso que si el Consell és sobirà pot aplicar la màxima que diu, com ha dit molt bé el Sr. Joan Jordi, “a situacions excepcionals mesures excepcionals”. Aquesta Cambra pot, com ja he dit, prescindir de l'estricta legalitat i interpretar de nou el Reglament o la Llei de Finances. O és que ara no convé?

La vostra fita és, a través de tergiversacions, subterfugis, falses excuses de legalitat o d'il.legalitat, posar el Govern en tal dificultat que hagi de dimitir. Tot això prescindint sempre de l'interès nacional.

Vull formular a aquesta Majoria una pregunta. És legal, Senyors, penar al País, perjudicar a tothom, del treballador a l'empresari, passant pel jovent que estudia i per les entitats esportives i altres, que no val la pena citar?

Senyors, crec que ja hem tocat fons, cal que obrim els ulls una vegada per totes.

Andorra és de tots els andorrans. Andorra no és dels 28 Consellers Generals elegits i encara menys dels 16, desconnectats totalment de les aspiracions del poble. No tenim cap dret de precipitar a Andorra en un pou sense fons per assolir les nostres lluites internes i estèrils.

Avui tot és afany de protagonisme, personalisme, orgull, ostentació, odis i, fins i tot, menyspreu al nostre país.

Aquells valors que van fer que Andorra hagi sobreviscut des de Carlemany fins avui, salvant guerres i revolucions al bell mig d'una Europa, quantes vegades en mutació, on són? Aquells valors com la humilitat, discreció, modèstia, reflexió i amor al País, aquell seny del que tant parlem i que sembla que haguem perdut, què n'hem fet?

Penso que aquests símptomes anuncien un esdevenidor ben trist per a Andorra. S'acaba l'època daurada i estem entrant en una trista època de la decadència que ens pot conduir a la pròpia destrucció del nostre país, i això, malgrat la Constitució. La Constitució posarà remei a aquestes institucions obsoletes i que no funcionen, avui ho estem veient. La Constitució hi posarà un remei, però tinc un gran dubte: el País i els seus polítics estaran a l'altura? Sabrem utilitzar les nostres institucions a fi de bé o farem com fins ara?

Demano que reflexionem un moment i pensem en el que realment preocupa al país i en els motius pels quals hem estat elegits els 28 Consellers: per defensar els interessos del país, fer-lo funcionar, trobar solucions als problemes que vagin sortint i aportant previsions pel futur d'Andorra. És clar, Senyors, que un país no pot funcionar sense medis, és a dir sense pressupost.

Sí. S'apropen uns anys difícils. Econòmicament el país està entrant en crisi i no estem estudiant cap remei, cap sortida ni cap recanvi.

La nostra joventut està estudiant a les universitats, està preocupada i desencantada perquè no veu una sortida a la seva capacitat ni als seus estudis. Quin futur li estem preparant?

Tenim una immigració galopant que posa en perill la nostra identitat nacional. Unes finances públiques que podríem qualificar, per no dir més, en estat lamentable. Però això no és d'avui, això ja ve arrossegat de fa temps. Un greu endeutament irreversible, ja pronosticat per l'estudi fet per PROGNOS al primer Govern, penso. Cada dia més despeses i menys entrades. Cap previsió d'ingressos. Tot això s'agreuja amb la crisi actual.

Mentre el país va d'*Herodes a Pilats*, els Consellers ens mobilitzem per qüestions com la caça de l'isard, el Canal 33, que no ens deixa veure el futbol, el bàsquet o als nostres equips favorits. Aquests temes són importants, estic d'acord, però també és important l'aprovació d'un Pressupost.

Si queda en aquesta Cambra una mica d'amor propi, de dignitat i de decència, demano que votem el Pressupost de Mesures Urgents per sortir d'aquesta crisi fins a la Constitució o bé, que seria molt més lògic, votem un Pressupost per al 92, però el que fem, fem-ho ràpidament, fem-ho ara. Arremanguem-nos les mànigues i comencem a treballar per Andorra.

Si això no és possible, si no arribem avui a cap acord, no ens donem segones oportunitats; això ja ho hem fet i no hem sabut aprofitar-ho. Deixem que el poble llavors es pronunciï i decidim avui de convocar noves eleccions.”

El M.I. Sr. Miquel Aleix manifesta:

“Després de la intervenció del Sr. Joan Martínez, que ha exposat l'explicació de motius del perquè el nostre grup parlamentari va presentar aquesta Proposta de Llei de Mesures Urgents, i vista la manifestació del Sr. Joan Jordi, voldria fer una demanda.

Perquè m'ha quedat el dubte de si ja és un fet que la majoria, unànimement, rebutja la nostra Proposta de Mesures Urgents perquè, si és així, veig difícil i pràcticament inútil que entrem aquí en un debat per mirar d'esmenar, de minorar o pràcticament de rectificar la proposta que nosaltres vàrem fer, feta amb un sentit de desbloqueig total i d'intentar, d'una vegada per totes, trobar una sortida a aquesta greu crisi.

Penso, doncs, que si hi ha aquesta afirmació, que crec que s'ha manifestat amb la contesta del Sr. Jordi i que és voluntat unànime dels 16, nosaltres, el nostre grup parlamentari, hem preparat com a última i definitiva proposta per assolir d'una vegada per totes un Pressupost per a l'exercici 92, sense més subterfugis i sense que es pugui portar a més dilacions i demores, una Proposta d'Acord que exposarem en aquesta Cambra, que demanarem que es voti i exigirem que, ja que no val la pena que fem el debat sobre l'eina que hem entrat, sí que exigirem i demanarem que es voti la Proposta d'Acord que hem fet.”

El M.I. Sr. Xavier Esport, en nom dels 12 Consellers de la minoria, fa la següent Proposta d'Acord:

“Davant la greu crisi política en la qual es troba el nostre País;

davant del sistemàtic bloqueig pressupostari que ha impedit que l'Estat andorrà pogués disposar d'un pressupost per a l'exercici de 1991, bloqueig que fa insostenible la situació de l'Administració Central, la de les Administracions Comunals, de les Entitats Parapúbliques, Culturals, Socials i Esportives d'Andorra;

davant del possible rebuig de la Proposta de Llei de Mesures Urgents, únic punt de l'Ordre del Dia de la sessió d'avui;

i com a últim intent de desbloqueig de la situació de crisi, formulem la següent

PROPOSTA D'ACORD:

1- S'encomana al M.I. Govern que presenti un Projecte de Llei de Pressupost per a tot l'any 1992, dins l'esperit de prioritat d'inversió nacional i de contenció de la despesa pública, per tot el dia 3 de febrer proper.

2- El Consell General, atenent a una situació d'excepcionalitat, acordi disminuir els terminis de tramitació de la Llei del Pressupost, establerts per la Llei General de Finances, a un terç de l'estipulat.

3- S'acordi celebrar el Consell del Pressupost la setmana del 17 al 21 de febrer proper, amb els preceptius informes de totes les Comissions legislatives, establerts en els terminis indicats en l'apartat anterior, per acabar amb l'aprovació del Projecte de Pressupost per al 1992, la crisi existent i no posar en perill l'assoliment de la Constitució dins dels terminis previstos.

Si la present Proposta d'Acord és acceptada per la majoria dels membres d'aquesta Cambra, mitjançant la votació corresponent, retirarem la Proposició de llei de Mesures Urgents, objecte del debat d'avui, i ajornarem la nostra decisió de demanda de Consell Extraordinari per a la convocatòria de noves Eleccions fins al debat del Consell del Pressupost la setmana del 17 al 21 de febrer.”

El M.I. Sr. Síndic General diu que, no havent-hi cap més intervencions i vist que s'acaba de formular una Proposta d'Acord per part d'uns Consellers Generals i que anteriorment també n'hi ha hagut d'altres per part d'un altre sector, suspendrà la sessió durant mitja hora a fi que els membres de la majoria i de la minoria del Consell General es puguin reunir i, si és possible, presentin una Proposta d'Acord que el Consell General pugui aprovar per unanimitat.

A dos quarts de sis se suspèn la sessió, la qual es reprèn a les sis i deu minuts de la tarda.

El M.I. Sr. Josep Cases intervé en els termes següents:

“Em voldria adreçar al Consell General per fer una proposta.

Vista la situació de crisi, que no cal pas explicar-la perquè és notòria i, sobretot, preocupats per la situació de la redacció de la Constitució, perquè penso que la situació actual, aquesta situació de crisi, no és bona per portar endavant el Projecte Constitucional.

I quan dic això penso, concretament, en quatre Projectes de llei que estan sobre la taula del Consell General i que necessitaran un ampli consens, una gran majoria -per no dir la unanimitat- perquè puguin tirar endavant: parlo del Codi de la Nacionalitat, parlo de la Llei d'Associacions i dels Partits Polítics, parlo de la Llei d'Immigració i parlo del Sistema Electoral. Aquests Projectes, juntament amb la Constitució, són vitals per al futur desenvolupament polític del nostre País, i la situació que viu el Consell General des de fa un any no pot permetre que s'analitzin amb eficàcia i amb una visió clara del que han de ser.

Llavors, penso que d'alternativa només en tenim una: proposo la dissolució del Consell General.”

El M.I. Sr. Síndic General demana si hi ha alguna altra proposta.

El M.I. Sr. Jordi Farràs diu que en nom de la minoria s'adhereix totalment a la proposta del M.I. Sr. Josep Cases i dona lectura al que ja portaven escrit i signat, que diu: “Primer: Proposta d'Acord de dissolució del M.I. Consell General i convocatòria d'eleccions generals; i, Segon: Establiment de la data de les eleccions generals.” Creu que si hi ha una voluntat unànime per part del Consell General, com veu que hi és, es podria fer ara una reunió i donar-ho per tancat avui.

El M.I. Sr. Josep Garrallà creu que el M.I. Sr. Síndic General hauria de convocar el més aviat possible una sessió del Consell General per fixar la data d'eleccions.

El M.I. Sr. Síndic General manifesta que l'Ordre del Dia d'avui era molt concret i amb un tema determinat, però que no veu cap inconvenient en què el Consell General pugui prendre aquest acord, encara que creu que seria prudent, per consensuar aquesta data d'eleccions, que es reunís la Comissió Permanent del Consell General i podés efectuar una

proposta al Ple, reunió que es pot fer ara i després portar-la a la consideració del Ple o es pot fer demà i portar-la en un altre moment.

El M.I. Sr. Jordi Farràs creu que, en la mateixa línia en què s'ha pronunciat el M.I. Sr. Josep Cases, avui el Consell General s'ha de pronunciar sobre l'autodissolució i després fer una reunió de la Comissió Permanent per fixar únicament el dia de les eleccions, i es convoca posteriorment una sessió del Consell General per comunicar el dia de les eleccions. Diu que avui s'ha de formalitzar l'autodissolució del Consell General, ja que és una decisió que es pren per primera vegada a Andorra, que té una importància històrica, i val la pena que quedi reflectida per la unanimitat dels presents a la sala.

El M.I. Sr. Síndic General diu que, si ha interpretat bé la intervenció del M.I. Sr. Jordi Farràs i no hi ha cap més manifestació en aquest sentit, avui el Consell General pren per unanimitat l'acord d'autodissoldre's i, en els propers dies, es reunirà la Comissió Permanent per efectuar una Proposta d'Acord per fixar la data de les eleccions.

El M.I. Sr. Antoni Armengol Vila demana que consti en acta una carta que portava, escrita abans d'aquesta sessió, que diu:

“Molt Il.lustres Senyors,

Els sotasignats, Consellers Generals de les Valls d'Andorra, d'acord amb el que disposa l'article 40 del Reglament del Consell General, compareixem per davant d'aquesta M.I. Sindicatura sol.licitant la convocatòria d'una sessió extraordinària del M.I. Consell General amb el següent Ordre del Dia:

- 1- Proposta d'Acord de dissolució del M.I. Consell General i convocatòria d'eleccions generals.
- 2- Establiment de la data de les eleccions generals.

En conseqüència, els Consellers Generals sotasignats, sol.licitem a la M.I. Sindicatura que, davant la situació de bloqueig institucional i amb la finalitat de no endarrerir innecessàriament el procés constituent, vulguin procedir a la convocatòria d'aquesta sessió extraordinària.

Aquesta carta va firmada pels Srs. Climent Palmitjavila, Antoni Casal, Joan Naudi, Joan Martínez, Jordi Farràs, Antoni Armengol, Robert Cassany, Josep Anton Ribes, Miquel Aleix, Marcel.lí Albós, Ramon Canut i Xavier Espot.”

I no havent-hi més intervencions el M.I. Sr. Síndic General aixeca la sessió, de la qual se n'ha formalitzat la present acta als efectes pertinents. És un quart de set del vespre.

P.O. del M.I. Consell General
El Secretari General

V. i P.
El Síndic General